

Sygn. akt II Ca 1637/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Woźniak

Sędzia: SO Anna Kulczewska-Garcia

Sędzia: SO Ewa Blumczyńska (spr.)

Protokolant: stażysta Patrycja Kwiatkowska

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2016 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielczej (...)w G.

przeciwko G. Ś.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powódkę

od wyroku Sądu Rejonowego w Pile

z dnia 7 października 2015 r.

sygn. akt I C 844/15

I. prostuje oczywistą omyłkę pisarską w oznaczeniu powódki w rubrum zaskarżonego wyroku w ten sposób, że w miejsce „Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. S. S. w G.” wpisuje „Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. F. S. w G.”,

II. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a. w punkcie 1. podwyższa zasądzoną kwotę do 22.076,43 zł (dwadzieścia dwa tysiące siedemdziesiąt sześć złotych i czterdzieści trzy grosze),

b. w punkcie 2. każdą z zasądzonych rat podwyższa do kwoty 339,49 zł (trzysta trzydzieści dziewięć złotych i czterdzieści dziewięć groszy),

c. uchyla punkt 3.;

I. nie obciąża pozwanej kosztami postępowania odwoławczego.

Anna Kulczewska-Garcia Beata Woźniak Ewa Blumczyńska

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 30 września 2013 r. powódka Spółdzielcza (...)z siedzibą w G. wniosła o zasądzenie od pozwanej G. Ś. kwoty 22.076,44 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powyższego żądania powódka wskazała, że na podstawie umowy zawartej w dniu 10 sierpnia 2012 r. udzieliła pozwanej pożyczki w kwocie 21.800 zł., która w związku z brakiem terminowej spłaty została wypowiedziana. Jednocześnie podała, że na dochodzoną kwotę złożyły się kwota niespłaconej pożyczki w wysokości 20 748,81 zł oraz 1.327,63 zł tytułem odsetek.

Na skutek sprzeciwu pozwanej od wydanego w sprawie nakazu zapłaty postanowieniem z dnia 13 maja 2014 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy według właściwości do Sądu Rejonowego w Pile.

Na rozprawie w dniu 07 października 2015 r. pozwana przyznała istnienie zadłużenia, jednakże podniosła zarzut częściowego spełnienia świadczenia okazując dowody wpłaty. Wskazała również na swoją trudną sytuację materialną.

Wyrokiem z dnia 07 października 2015r. Sąd Rejonowy w Pile :

1. Zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 19 243,63 zł (dziewiętnaście tysięcy dwieście czterdzieści trzy złote sześćdziesiąt trzy grosze) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w skali roku liczonymi od dnia 30.09.2013 do dnia 7.10.2015;
2. Zasadzoną w pkt 1 kwotę rozłożył na 65 rat płatnych w następujący sposób: 64 raty płatne po 300 zł oraz 65 rata w kwocie 43,63 zł płatna do końca każdego miesiąca począwszy od miesiąca następnego po uprawomocnieniu się wyroku ponadto, że odsetki zasądzone w pkt 1 płatne będą łącznie z 65 ratą. Jednocześnie Sąd zasądza odsetki ustawowe w przypadku opóźnienia płatności w którejkolwiek z rat;
3. W pozostałym zakresie powództwo oddalił;
4. Nie obciążył pozwanej kosztami postępowania.

Podstawą powyższego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne:

Pozwana G. Ś. w dniu 10 sierpnia 2012 r. zawarła z powódką Spółdzielczą (...) z siedzibą w G. umowę pożyczki nr (...) na kwotę 21.800 zł., którą pozwana zobowiązała się zwrócić wraz z należnymi odsetkami w 60 miesięcznych ratach w terminie do 10 sierpnia 2017 r. W dniu 24 lipca 2013 r. umowa ta została wypowiedziana pozwanej w związku z brakiem spłaty zobowiązania. Pozwana odebrała wypowiedzenie w dniu 29 lipca 2013 r.

W latach 2012 – 2013 pozwana tytułem spłaty pożyczki uiściła na rzecz powoda kwotę 2.784 zł, w następujących kwotach:

- 11 czerwca 2012 r. 575 zł.
- 04 października 2012 r. 470 zł,
- 20 grudnia 2012 r. 1.000 zł,
- 31 grudnia 2012 r. 500 zł,

- 09 stycznia 2013 r. 219 zł,

- 08 lutego 2013 r. 20 zł,

W roku 2015 pozwana dokonała spłaty zobowiązania w kwocie 1.100 zł. w następujących kwotach :

- 25 września 2015 r. kwotę 100 zł;

- 27 sierpnia 2015 r. kwotę 100 zł;

- 24 lipca 2015 r. kwotę 100 zł;

- 25 czerwca 2015 r. kwotę 100 zł;

- 28 maja 2015 r. kwotę 100 zł;

- 28 kwietnia 2015 r. kwotę 100 zł;

- 27 marca 2015 r. kwotę 100 zł;

- 25 lutego 2015 r. kwotę 200 zł;

- 26 stycznia 2015 r. kwotę 200 zł;

Ponadto Sąd Rejonowy ustalił, że pozwana utrzymuje się z emerytury w wysokości 1.080 zł netto. Sama prowadzi gospodarstwo domowe i nikt nie pomaga jej w utrzymaniu. Z tytułu czynsz i opłat związanych z mieszkaniem, a także zakupem leków wydatkuje 640 zł miesięcznie.

Przy powyższych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Strony łączyła umowa pożyczki znajdująca uregulowanie w art. 720 § 1 k.c., który wskazuje, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Ponadto, że pozwana nie kwestionowała faktu istnienia zadłużenia, jednakże okazanymi na rozprawie

w dniu 07 października 2015 r. dowodami wpłaty wykazała, że jej zobowiązanie winno zostać umniejszone o spełnione świadczenie łącznie w kwocie 3.884 zł (wpłaty 2012-2013 na 2.784 zł oraz w 2015 – 1.100 zł). W związku z tym Sąd Rejonowy od kwoty dochodzonej tytułem niespłaconego kapitału, tj. 21.800 zł odjął kwotę spełnionego świadczenia w wysokości 3.884 zł. Do tak obliczonej kwoty 17.916 zł dodał kwotę 1.327,63 zł tytułem odsetek naliczonych za opóźnienie w spłacie pożyczki. Przy tym zaznaczył, że pozwana nie kwestionowała wysokości odsetek obliczonej przez powoda i stąd, że w zakresie kwoty 19.243,63 zł żądanie powoda jest zasadne i w punkcie 1 zasądził od pozwanej na rzecz powódki niniejszą kwotę wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego w skali roku, liczonymi od dnia 30 września 2013 r. (dzień wniesienia pozwu) do dnia 07 października 2015 r. (dzień wydania wyroku).

Jednocześnie Sąd Rejonowy wskazał, że z uwagi na trudną sytuację materialną i życiową pozwanej w punkcie 2 wyroku opierając się na treści art. 320 k.p.c. rozłożył zasądzoną kwotę na 65 rat płatnych do końca każdego miesiąca, począwszy od miesiąca następującego po dniu uprawomocnienia się wyroku, wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat wskazując, że wysokość rat została zgodnie z możliwościami pozwanej określona na kwotę 300 zł (za wyjątkiem ostatniej raty korygującej w wysokości 43,63 zł).

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu zawartego w punkcie 4 wyroku Sąd Rejonowy powołał art. 102 k.p.c. wskazując, że z uwagi na okoliczności niniejszej sprawy, a także fakt, że pozwana znajduje się w bardzo trudnej sytuacji materialnej uzasadnionym było przyjęcie, iż po jej stronie ma miejsce „szczególnie uzasadniony przypadek.”

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożyła powódka zaskarżając wyrok częściowo tj. w pkt 1 i 3 w zakresie oddalającym powództwo odnośnie kwoty

2 832,80 zł jako należności głównej oraz odnośnie kwoty 736,22 zł tytułem odsetek od należności głównej liczonych od dnia 30.09.2013 r. do 07.10.2015 r.

Jako zarzuty apelacji wskazała :

1. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 720 k.c. w zw. z art. 353 (1) i 481 § 2 - k.c. przez ich błędną interpretację oraz niewłaściwe zastosowanie i pominięcie, przy rozliczaniu wpłat dokonanych przez pozwaną, ukształtowanych i zaakceptowanych przez strony umowy regulacji w zakresie narastania odsetek karnych i sposobu rozliczania dokonywanych wpłat,
2. naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. przez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i błędne przyjęcie, że wpłata powódki z dnia 11 czerwca 2012 r. w kwocie 575 zł winna zostać zaliczona na poczet spłaty pożyczki, która została zawarta w dniu 10 sierpnia 2012 r.,
3. naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. przez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i błędne przyjęcie, że wysokość zadłużenia pozwanej na dzień ostatniej wpłaty wynosi 19 243,63 zł, gdy w rzeczywistości była to kwota 22 076,43 zł.

Przy powyższych zarzutach wniosła o :

1. zmianę pkt. I wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 22 076,43 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 30.09.2013 r. do dnia 07.10.2015 r.,
2. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje :

Apelacja okazała się uzasadniona

W pierwszej kolejności rozważyć należało zarzut naruszenia prawa procesowego. Dopiero bowiem przesądzenie o prawidłowości ustaleń faktycznych pozwala na ocenę poprawności zastosowania prawa materialnego.

Zarzut naruszenia art. 233 par.1 kpc poprzez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu Rejonowego z zebrany w sprawie materiałem dowodowym apelująca upatrywała w zaniżeniu przez ten Sąd faktycznego zadłużenia pozwanej na dzień wyrokowania z tytułu udzielonej pożyczki i to na skutek niezasadnego odliczenia kwoty 575 zł. oraz nieuwzględnienia umowy stron w kwestii kolejności zaliczania dokonywanych wpłat tj. na poczet kapitału, zamiast narastających odsetek.

Odnosząc się do powyższego zarzutu wskazać należy, że nieuzasadnionym było ze strony Sądu Rejonowego zaliczenie wpłaty pozwanej dokonanej w dniu 11 czerwca 2012r. w kwocie 575 zł. na poczet umowy zawartej w dniu 10 sierpnia 2012r. Apelująca załączając do apelacji „raport spłaty” wykazujący zadłużenie pozwanej uwzględniający wszystkie jej wpłaty na poczet przedmiotowej pożyczki zaznaczyła, iż wśród nich nie ma należności uiszczonych w dniu 11 czerwca 2012r. w kwocie 575 zł. (dowód : raport spłaty należności na dzień 07.10.2015r. k. 126 – 127) oraz, że niniejsza wpłata została zaksięgowana na pożyczkę wcześniejszą oznaczoną nr 2.

Sąd odwoławczy - mając na względzie, że pozwana nie zakwestionowała w niniejszym postępowaniu przedłożonego raportu – uznała argumenty apelującej za wykazane i w tej części zweryfikowała ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego.

Poza kwestią kolejności zaliczania dokonywanych wpłat na określony przedmiot w pozostałym zakresie ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego nie były kwestionowane przez apelującą.

Zatem bezsporne między stronami było, iż powódka udzieliła pozwanej pożyczki na podstawie umowy nr (...) z dnia 10 sierpnia 2012r. oraz, że spłata pożyczki miała następować w comiesięcznych ratach. Przy tym, że zestawienie zawierające terminy i wysokość rat wraz z odsetkami i innymi kosztami pożyczki zostały określone w załączniku do umowy. Nadto, że od momentu zawarcia umowy pozwana tytułem spłaty pożyczki uiściła :

- w dniu 04 października 2012 r. 470 zł,
- w dniu 20 grudnia 2012 r. 1.000 zł,
- w dniu 31 grudnia 2012 r. 500 zł,
- w dniu 09 stycznia 2013 r. 219 zł,
- w dniu 08 lutego 2013 r. 20 zł,
- w dniu 25 września 2015 r. kwotę 100 zł;
- w dniu 27 sierpnia 2015 r. kwotę 100 zł;
- w dniu 24 lipca 2015 r. kwotę 100 zł;
- w dniu 25 czerwca 2015 r. kwotę 100 zł;
- w dniu 28 maja 2015 r. kwotę 100 zł;
- w dniu 28 kwietnia 2015 r. kwotę 100 zł;
- w dniu 27 marca 2015 r. kwotę 100 zł;
- w dniu 25 lutego 2015 r. kwotę 200 zł;
- w dniu 26 stycznia 2015 r. kwotę 200 zł.

Nadto w postępowaniu odwoławczym w oparciu o uregulowanie zawarte w pkt 15 przedmiotowej umowy Sąd odwoławczy uzupełniająco ustalił, że wpłaty dokonywane przez pozwaną na poczet spłaty pożyczki miały być zaliczane w następującej kolejności na poczet :

- 1) opłat z tytułu zwrotu kosztów ubezpieczenia,
- 2) kosztów windykacji, w tym opłat za upomnienia i wezwania do zapłaty,
- 3) prowizji i opłat;
- 4) odsetek od kapitału przeterminowanego, a od dnia wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności Kasy z tytułu umowy, odsetek jak od należności przeterminowanej od całości należności przeterminowanej;
- 5) wymagalnych odsetek za okresy obrachunkowe;

- 6) kapitału przeterminowanego;
- 7) odsetek naliczonych do dnia wpłaty;
- 8) kapitału.

W oparciu o załączony do apelacji powyższy „raport spłaty” przez

pozwaną należności na dzień 07 października 2015r. który, jak już zaznaczono w niniejszym uzasadnieniu - nie został zakwestionowany przez pozwaną Sąd odwoławczy ustalił, że na dochodzoną przez powódkę sumę 22.076,44 zł składała się kwota kapitału pożyczki w wysokości 20.748,81 zł oraz wszystkich odsetek

w wysokości 1.327,62 zł, w tym :

- 1.007,24 zł odsetek od pożyczki,
- 30,33 zł odsetek karnych naliczonych do dnia wymagalności,
- 290,05 zł odsetek karnych, naliczonych od dnia wymagalności do dnia wniesienia pozwu, czyli za 32 dni, od zaległego kapitału wynoszącego 20.748,81 zł z oprocentowaniem karnym wynoszącym 16 %, pomniejszonych wpłatami w wysokości 1,00 zł.

Odnośnie rozliczenia dokonywanych przez pozwaną wpłat Sąd odwoławczy ustalił, że należność uiszczona 10.09.2012 na kwotę 72,35 zł – nie uwzględniona przez Sąd Rejonowy w ustaleniach faktycznych - została przeksięgowana z ROR-u

i zaksięgowana na pożyczkę w dniu terminu płatności pierwszej raty. W całości powódka zaliczyła ją na odsetki umowne (część odsetek raty z września 2012r.).

Wpłata z dnia 04.10.2012 na kwotę 470,00 zł została rozliczona w następujący sposób:

- pobrano prowizję za użytkowanie karty w wysokości 2,50 zł.
- kwotę w wysokości 463,43 przeksięgowano na spłatę pożyczki. Wpłata ta została dokonana 24 dni po terminie płatności pierwszej raty, określonej w planie spłaty i rozliczono ją następująco:
- kwotę 144,47 zł na kapitał pożyczki (baza raty z września 2012r.),
- kwotę 270,18zł na odsetki umowne (pozostała część odsetek raty z września 2012r),
- kwotę 2,38 zł na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki:
 $144,47 * 0,25 * 24 / 365 = 2,38 \text{ zł.}$
- kwotę 46,40 na pozostałe koszty,
- pozostała kwota w wysokości 4,07 zł została przeksięgowana na pożyczkę i w całości rozliczona na odsetki (część odsetek raty z października 2012r.).

Pozostały do spłaty kapitał: 21.655,53 zł.

Wpłata z dnia 20.12.2012 na kwotę 1000,00 zł w całości została zaksięgowana na spłatę pożyczki.

Wpłata ta została dokonana 71 dni po terminie płatności drugiej raty, 40 dni po terminie płatności trzeciej raty i 10 dni po terminie płatności czwartej raty, które zostały określone w planie spłaty. Rozliczono ją następująco:

- kwotę 766,18 zł na odsetki umowne (całość odsetek raty z października, całość odsetek raty z listopada oraz część odsetek raty z grudnia)

- kwotę 12,32 zł na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki:

$157,72 * 0,25 * 29 / 365 = 3,13$ zł $157,72 * 0,24 * 2 / 365 = 0,21$ zł $306,94 * 0,24 * 26 / 365 = 5,25$ zł $306,94 * 0,23 * 4 / 365 = 0,77$ zł
 $469,32 * 0,23 * 10 / 365 = 2,96$ zł

- kwotę 221,50 zł na pozostałe koszty.

Pozostały do spłaty kapitał: 21.655,53 zł.

Wpłata z dnia 31.12.2012 na kwotę 500,00 zł została rozliczona w następujący sposób:

- pobrano opłatę w wysokości 15,00 zł za użytkowanie rachunku i obsługę karty,

- kwotę w wysokości 485,00 zł zaksięgowano na spłatę pożyczki.

Wpłata ta została dokonana 71 dni po terminie płatności drugiej raty, 40 dni po terminie płatności trzeciej raty i 10 dni po terminie płatności czwartej raty, które zostały określone w planie spłaty. Rozliczono ją następująco:

- kwotę 260,32 zł na kapitał pożyczki (całość bazy raty z października 2012r. oraz część bazy raty z listopada 2012r.),

- kwotę 221,43 zł na odsetki umowne (pozostała część odsetek raty z grudnia 2012r.),

- kwotę 3,25 zł na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki:

$469,32 * 0,23 * 11 / 365 = 3,25$ zł Pozostały do spłaty kapitał: 21.395,21 zł.

Wpłata z dnia 09.01.2013r. na kwotę 211,00 zł została rozliczona w następujący sposób:

- pobrano opłatę w wysokości 8,50 zł za użytkowanie rachunku i obsługę karty,

- kwotę w wysokości 202,50 zł zaksięgowano na spłatę pożyczki.

Wpłata ta została dokonana 71 dni po terminie płatności drugiej raty, 40 dni po terminie płatności trzeciej raty i 10 dni po terminie płatności czwartej raty, które zostały określone w planie spłaty. Rozliczono ją następująco:

- kwotę 201,31 zł na kapitał pożyczki (pozostała część bazy raty z listopada 2012 r. oraz część bazy raty z grudnia 2012r.),

- kwotę 1,19 zł na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki:

$209,00 * 0,23 * 9 / 365 = 1,19$ zł Pozostały do spłaty kapitał: 21.193,90 zł.

Wpłata z dnia 09.01.2013r. na kwotę 7,69 zł została zaksięgowana na spłatę pożyczki. W całości zaliczono ją na kapitał pożyczki (pozostała część bazy z grudnia 2012r.).

Pozostały do spłaty kapitał: 21.186,21 zł.

Wpłata z dnia 10.01.2013r. na kwotę 0,31 zł została przeksięgowana z ROR-u i w całości zaliczona na odsetki umowne (część odsetek raty ze stycznia 2013r.).

Pozostały do spłaty kapitał: 21.186,21 zł.

Wpłata z dnia 08.02.2013r. na kwotę 20,00 zł w całości została przeznaczona na prowizję.

Pozostały do spłaty kapitał: 21.186,21 zł.

Wpłata z dnia 11.02.2013r. na kwotę 1.017,50 zł została rozliczona w następujący sposób:

- kwotę 307,61 zł na kapitał pożyczki (baza raty ze stycznia 2013r. i część bazy raty z lutego 2013r.),
- kwotę 660,44 zł na odsetki umowne (pozostała część odsetek raty ze stycznia 2013r. oraz całość odsetek z lutego 2013r.),
- kwotę 3,05 zł na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki:

$$154,12 * 0,22 * 28 / 365 = 2,60 \text{ zł}$$

$$154,12 * 0,21 * 3 / 365 = 0,27 \text{ zł} \quad 313,25 * 0,21 * 1 / 365 = 0,18 \text{ zł}$$

- kwotę 46,40 na pozostałe, koszty.

Pozostały do spłaty kapitał: 20.878,60 zł.

Wpłata z dnia 11.02.2013r. na kwotę 1,00 zł została przeksięgowana z ROR-u w całości zaliczona kapitał pożyczki (część bazy raty z lutego 2013r.).

Pozostały do spłaty kapitał: 20.877,60 zł.

Wpłata z dnia 07.05.2013r. na kwotę 476,50 zł w całości została rozliczona w następujący sposób:

- kwotę 248,20 zł na odsetki umowne (część odsetek raty z marca 2013r.)
- kwotę 8,30 zł na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki:

$$198,71 * 0,19 * 30 / 365 = 3,10 \text{ zł} \quad 369,58 * 0,19 * 27 / 365 = 5,19 \text{ zł}$$

- kwotę 220,00 na pozostałe koszty.

Pozostały do spłaty kapitał: 20.877,60 zł.

Wpłata z dnia 17.05.2013r. na kwotę 500,00 zł w całości została rozliczona w następujący sposób:

- kwotę 486,11 zł na odsetki umowne (pozostała część odsetek raty z marca 2013r., całość odsetek raty z kwietnia 2013r. oraz część odsetek z raty maja 2013r.),
- kwotę 2,49 zł na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki:

$$369,58 * 0,19 * 2 / 365 = 0,38 \text{ zł} \quad 369,58 * 0,18 * 1 / 365 = 0,18 \text{ zł} \quad 558,23 * 0,18 * 7 / 365 = 1,93 \text{ zł}$$

- kwotę 11,40 zł na pozostałe koszty.

Pozostały do spłaty kapitał: 20.877,60 zł.

Wpłata z dnia 27.05.2013r. na kwotę 300,00 zł w całości została rozliczona w następujący sposób:

- kwotę 128,79 zł na kapitał pożyczki,
- kwotę 168,46 zł na odsetki umowne (pozostała część odsetek raty z maja 2013r.),
- kwotę 2,75 zł na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki:

$$558,23 * 0,18 * 10 / 365 = 2,75 \text{ zł.}$$

Pozostały do spłaty kapitał: 20.748,81 zł.

Wpłaty po wniesieniu pozwu zostały przez powódkę rozliczone następująco:

1. Wpłatę z dnia 2013-09-23 na kwotę 1,00 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki,

2. Wpłatę z dnia 2015-01-26 w kwocie 200,00 zł :

- pobrano na składkę SKEF w wysokości 4,00 zł,

- pobrano opłatę w wysokości 53,00 zł za użytkowanie rachunku i obsługę karty,

- kwotę 143,00 zł przeznaczono na odsetki karne narosłe od kwoty skapitalizowanej.

3. Wpłatę z dnia 2015-02-25 w kwocie 200,00 zł :

- pobrano opłatę w wysokości 8,00 zł za użytkowanie rachunku,

- kwotę 56,67 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki,

- kwotę 135,33 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kwoty skapitalizowanej.

4. Wpłatę z dnia 2015-03-27 w kwocie 100,00 zł :

- pobrano opłatę w wysokości 8,00 zł za użytkowanie rachunku,

- kwotę 80,51 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki,

- kwotę 11,49 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kwoty skapitalizowanej.

5. Wpłatę z dnia 2015-04-28 w kwocie 100,00 zł :

- pobrano składkę na SKEF w wysokości 1,00 zł,

- pobrano opłatę w wysokości 8,00 zł za użytkowanie rachunku,

- kwotę 79,36 zł przeznaczono na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki,

- kwotę 11,64 zł przeznaczono na odsetki karne narosłe od kwoty skapitalizowanej.

6. Wpłatę z dnia 2015-05-28 w kwocie 100,00 zł :

- pobrano opłatę w wysokości 8,00 zł za użytkowanie rachunku,

- kwotę 81,09 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki,

- kwotę 10,91 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kwoty skapitalizowanej.

7. Wpłatę z dnia 2015-06-25 w kwocie 100,00 zł :

- pobrano opłatę w wysokości 10,50 zł za użytkowanie rachunku,

- kwotę 79,32 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki,

- kwotę 10,18 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kwoty skapitalizowanej.

8. Wpłatę z dnia 2015-07-27 w kwocie 100,00 zł :

- pobrano składkę na SKEF w wysokości 1,00 zł,
- pobrano opłatę w wysokości 10,50 zł za użytkowanie rachunku,
- kwotę 76,86 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki,
- kwotę 11,64 zł na odsetki karne narosłe od kwoty skapitalizowanej.

9. Wpłatę z dnia 2015-08-27 w kwocie 100,00 zł :

- pobrano opłatę w wysokości 10,50 zł za użytkowanie rachunku
- kwotę 11,28 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kwoty skapitalizowanej.

10. Wpłatę z dnia 2015-09-25 w kwocie 100,00 zł :

- pobrano opłatę w wysokości 10,50 zł za użytkowanie rachunku,
- kwotę 78,95 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki,
- kwotę 10,55 zł zaliczono na odsetki karne narosłe od kwoty skapitalizowanej.

Odsetki karne naliczane zostały wg wzoru:

$(\text{zaległa rata bazy}) * (\text{liczba dni, od ilu rata bazy jest zaległa}) * (\text{oprocentowanie karne w stosunku rocznym}) / 365.$

Powyższe ustalenia faktyczne wraz z poczynionymi przez Sąd Rejonowy i zweryfikowanymi w niniejszym postępowaniu stały się miarodajne do rozpoznania zarzutu naruszenia prawa materialnego, które apelująca upatrywała w naruszeniu art. 720 k.c. w zw. z art. 353 (1) i 481 § 2 k.c. przez ich błędną interpretację oraz niewłaściwe zastosowanie i pominięcie, przy rozliczaniu wpłat dokonanych przez pozwaną, ukształtowanych i zaakceptowanych przez strony umowy regulacji w zakresie narastania odsetek karnych i sposobu rozliczania dokonywanych wpłat.

Odnosząc się do tego zarzutu niezbędnym jest zaznaczenie, że Sąd Rejonowy powołał prawidłową podstawę prawną z której powódka wywodziła swe roszczenie, również w zakresie należności odsetkowych oraz, co do zasady uznał je za wykazane. Nadto nie podważając zasadności sposobu rozliczania wpłat ustalonych przez strony w umowie pożyczki prawidłowo zważył, że wobec nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu stała się w dniu następnym należnością przeterminowaną - od niespłaconego kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia należne są odsetki wynoszące czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. Pomimo tego Sąd Rejonowy błędnie rozliczył wpłaty dokonane przez pozwaną zaliczając je na poczet kapitału, a nie na poczet narastających odsetek. W efekcie od kwoty dochodzonej tytułem niespłaconego kapitału tj. 21 800 zł. odjął kwotę 3 884 zł., którą w oparciu o dowody okazane przez pozwaną na rozprawie uznał za spełnione świadczenie i do tak obliczonej kwoty 17.916,00 zł dodał kwotę 1 327,63 tytułem odsetek naliczonych za opóźnienie w spłacie pożyczki. Tymczasem zgodnie z przedmiotową umową wpłaty dokonywane przez pozwaną winny być zaliczane według kolejności określonej w pkt 15 a zatem najpierw na poczet odsetek a dopiero w dalszej kolejności na poczet kapitału.

W kontekście powyższego uznając apelację za uzasadnioną Sąd odwoławczy na podstawie art. 386 § 4 kpc. orzekł jak w pkt IIa wyroku podwyższając kwotę zasądzoną przez Sąd Rejonowy w pkt 1 zaskarżonego wyroku do 22 076,43 zł. Konsekwencją podwyższenia kwoty świadczenia było rozstrzygnięcie zawarte w pkt II b i c wyroku wydane również na podstawie art. 386 § 4 kpc. Natomiast orzeczenie zawarte w pkt III Sąd odwoławczy wydał w oparciu o art. 102 w zw. z art. 391 § 1 kpc mając na względzie trudną sytuację materialną pozwanej wykazaną w postępowaniu pierwszoinstancyjnym i nie kwestionowaną przez apelującą.

SSO A. Kulczewska – Garcia SSO B. Woźniak SSO E. Blumczyńska